

دوشنبه 13 آذر 1396 - 15 ربيع الاول 1439 - 4 دسامبر 2017

تشکیل اولین کنفرانس اسلامی فلسطین در تهران (1369ش)

تشکیل اولین کنفرانس اسلامی فلسطین در تهران (1369ش)

در این روز اولین کنفرانس اسلامی فلسطین با محور همبستگی جهانی با قیام انتفاضه و مقابله با ادامه مهاجرت یهودیان به فلسطین، کار خود را در تهران آغاز کرد. در این کنفرانس، مبارزان و اندیشمندان مسلمان فلسطین، ایران و برخی دیگر از کشورها حضور داشتند. مباحث اصلی مورد بررسی در این کنفرانس، شامل ابعاد و علل قیام انتفاضه مردم فلسطین، انقلاب اسلامی فلسطین و تأثیر تحولات منطقه بر فلسطین بود.

مهاجرت علمای ایرانی مقیم عراق به ایران در پی اولتیماتوم روسیه به دولت ایران (1290ش)

مجلس شورای ملی در سال 1289 ش تصویب کرد که ایران برای اصلاح امور اقتصادی خود، مستشار مالی از آمریکا استخدام کند. در پی آن مورگان شوستر آمریکایی به مدت سه سال به عنوان خزانه‌داری کل کشور منصوب شد. این عمل با مخالفت شدید روسیه تزار مواجه گردید و پس از بهانه‌های بسیار، به ایران هشدار داد که اگر شوستر از ایران اخراج نشود، به ایران لشکرکشی خواهد کرد. هنگامی که مجلس در برابر این اولتیماتوم مقاومت کرد، دولت روس، شمال ایران را اشغال کرد و تا قزوین پیش رفت. زمانی که روحانیون ایرانی مقیم عتبات عالیات مقدسه عراق از جریان اولتیماتوم روسیه به ایران با خبر شدند، برای نجات ایران از ذلت و مبارزه با روس تصمیم گرفتند تحت رهبری آیت‌الله آخوند خراسانی و شیخ عبداللّه مازندرانی به ایران باز گردند. ولی آیت‌الله آخوند خراسانی که قصد عزیمت به ایران را داشت، به طور کاملاً مشکوکی بر اثر یک بیماری ناگهانی وفات نمود و این حرکت، باز ماند. دولت ایران سرانجام به ناچار در برابر خشونت دولت روسیه تزاری تسلیم شد و به خدمت مستشاران آمریکایی پایان داد. بنای مسجد "قبا" نخستین پایگاه عبادی در اسلام توسط پیامبر در نزدیکی مدینه (1 ق)

مسجد قبا نخستین مسجد جهان اسلام است که در بیرون شهر مدینه قرار دارد. نخستین سنگ های بنای این مسجد توسط پیامبر اسلام پس از مهاجرت ایشان از مکه به مدینه گذاشته شد. قبا نام قریه‌ای در نزدیکی مدینه بوده‌است. مسجد در سال اول هجری، توسط پیامبر اسلام به پیشنهاد عمار یاسر و یا به تقاضای ساکنان محل در قبا بنا شد. آورده‌اند که پیامبر شخصاً کار می‌کرد و خشت‌ها را حمل و تعبیه می‌کرد. پیامبر همچنین یک مرتبه در هفته در آنجا نماز می‌خواند. این مسجد بارها بازسازی شده است. نخستین مرتبه در زمان عثمان و آخرین بار در سال ۱۴۰۵ هجری قمری. در آخرین بازسازی، رواق‌ها گسترش یافتند، چهار گلدسته به ارتفاع ۴۷ ساخته شد، شش گنبد بزرگ به قطر ۱۲ ساخته شد و در نهایت، مساحت شبستان به ۵۰۳۵ افزایش یافت.

آغاز غزوه‌ی مدینه (۵ ق)

دُومَةُ الْجَنْدَل منطقه‌ای در حاشیه‌ی شرقی شام است که دارای زمامداری مسیحی و فرمانبردار امپراتور روم بود. حاکم این منطقه، مسافران و رهگذران را مورد اذیت و آزار قرار می‌داد و تصمیم گرفته بود تا به مدینه حمله نماید. هنگامی که خبر گستاخی و ستمگری وی به مسلمانان رسید، بلافاصله عازم منطقه گردیدند ولیکن اهالی آن تسلیم شدند و جنگی میان مسلمانان و آنان روی نداد. غزوه‌ی مدینه نخستین برخورد مسلمانان با رومیان به شمار می‌رود.

مرگ "توماس هابز" فیلسوف و نظریه‌پرداز برجسته انگلیسی (1679م)

توماس هابز، فیلسوف معروف انگلیسی در پنجم آوریل 1588م در این کشور به دنیا آمد. وی از نوجوانی به نگارش کتاب پرداخت و پس از آن برای ادامه تحصیلات خود وارد آکسفورد شد. هابز از آن پس با مطالعات فلسفی خود، از ماکیاوولی، فیلسوف ایتالیایی تأثیر پذیرفت و به نشر افکار خود پرداخت. فلسفه هابز از علاقه و رغبت او به حوادث و امور عالم سرچشمه می‌گرفت. وی فیلسوفی بود به حد افراط مادی. از دیدگاه او، اجتماع همانند یک ماشین است که تنها قدرت فرمان‌روا می‌تواند آن را به کار اندازد. هابز می‌گفت: برای فرار از نابسامانی جوامع، آدمیان دور هم جمع می‌شوند و جوامعی را که ترجیحاً تحت اداره یک قدرت قانونی مرکزی است، تشکیل می‌دهند. غرض از این اجتماع آن است که از بروز جنگ میان افراد جلوگیری شود. هابز تأکید می‌کند که پیمان و قراردادی که میان افراد یک جامعه بسته می‌شود به وسیله یک تن بهتر به اجرا در می‌آید. به عقیده او هر جا تفرقه قدرت هست، آشوب و اغتشاش نیز وجود دارد. بنابراین، پیمان بسته می‌شود که افراد جامعه از پیشوایان خود اطاعت کنند. در حقیقت، افراد به یک نوع انقیاد اختیاری برای تمام عمر گردن می‌زنند و این قرارداد با شمشیر به اجرا گذاشته می‌شود، زیرا قراردادی که زور و شمشیر از آن حمایت نکند، حرفی بیش نیست. هابز می‌گوید: قدرت شاه باید نامحدود باشد. وی باید همه افکار را سانسور کند. به همه ادیان نظم دهد، هر تدبیری را به دقت بسنجد و هر طغیانی را فرونشاند. باید قوانین مربوط به مالکیت را تهیه و تنظیم کند، زیرا همه املاک، در تحلیل واپسین به شاه

تعلق مي>گیرد. هابز مي>گوید: خيلي آسان مي>توان مردم را معتقد ساخت که اطاعت از پادشاه،
وظیفه>اي الهي است، زیرا ذهن آدمي راغب و فریفته عقاید دینی است. مي>توان در کلیسا، خطابه>ها
و موعظه>هاي خاصي، و در مدارس، درس>هاي مخصوصي قرار داد و به وسیله ضرورت، اطاعت از پادشاه را در
اذهان مردم فرو کرد. هم>چنین هابز معتقد بود که زندگی افراد جامعه به تمامی در ید قدرت پادشاه است و هرگونه
ابراز نارضایتي از کار حاکم، حتي اگر به جا باشد، باید به سختي سرکوب شود. بدین ترتیب، چون هابز سلاطین را
خداوندان روي زمین مي>دانست، به نوعي سلطنت استبدادي گرایش پیدا کرد و از خصوصیات پادشاه آن
مي>دانست که احتیاجي به حفظ قول و عمل به آن ندارد. اندیشه>هاي هابز را مي>توان بدین ترتیب
برشمرد: حاکم، اقتدار نامحدود دارد و هرگونه نافرمانی از اتباع جامعه، غیرقابل قبول و غیرعادلانه است؛ طبیعت اصلی
همه آدمیان یکسان است و همه، تبهکار و درنده خو هستند. در حکومت استبدادي مورد نظر هابز، از سازمان>هاي
سیاسي یا بحث>هاي مشاجره>آمیز خبری نیست و همه اقشار جامعه، به مثابه نوکران و خدمت>گزاران
شاه و عامل و مفسر نیت و اراده او هستند. پس از این مباحث، هابز فلسفه خود را اختتام مي>بخشد و اظهار
امیدواري مي>کند که شاهان، حکمت وي را مدنظر قرار دهند و به استبداد بپردازند. هابز، انسان را تحت تربیت
غریزه مي>دانست ولي به هنگام شکل>گیری قدرت، وي فرد محاسبه>گری خواهد بود که این نظر هابز
مورد نقد منتقدان قرار گرفته است. هابز نظرات خود را در کتاب>هايی چون علم سیاست، فلسفه درباره حکومت و
قدرت يك دولت مطرح ساخته است. هابز توقع داشت که وفاداري و خدمت او را به پادشاهان، با برقراري مستمری
کافي، پاداش دهند. پادشاه وقت نیز چنین کرد و يك>صد لیره در سال برای او اختصاص داد. اما خود هابز گفته بود
که پادشاه احتیاجي به حفظ قول خود ندارد، از این رو، پادشاه انگلستان نیز هرگز به قول خود عمل نکرد و مستمری هابز
هرگز به او نرسید. توماس هابز سرانجام در 4 دسامبر 1679م در 91 سالگی درگذشت.